

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Οι νέες προγραμματικές αρχές

«Έθνική Προτεραιότητα στη Γεωργία»

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Άθηναι Ιούλιος 1981

Περίληψη
ΟΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
«Έθνική Προτεραιότητα στη Γεωργία»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Άγαπητοί συνεργάτες,

1. Είσαγωγικά

Με τό γράμμα μου άριθ. 4 σάς έδωσα μία γενική συνοπτική εικόνα τών σημαντικότερων έπιτευγμάτων του Έπουργείου μας, από τό Μάιο 1980 μέχρι σήμερα. Με τό σημερινό μου γράμμα, συνέχεια του πρώτου, διατυπώνω άρισμένες βασικές σκέψεις, πού επιβάλλεται νά διέπουν τό γεωργικό προγραμματισμό καί τή γεωργική μας πολιτική γιά τήν επόμενη πενταετία, από τό 1982.

Τίς άρχές αυτές, πού θά επεξεργασθούμε σέ βάθος καί σέ λεπτομέρειες όλοι μαζί, θά εφαρμόσει ή Κυβέρνηση κατά τήν προσεχή περίοδο. "Ας σημειωθεί ότι πολλές από τίς άρχές αυτές, όπως τό κόστος πωλήσεως, τό κόστος παραγωγής, οί αναδιαρθρώσεις, ή προβολή τών γεωργικών μας προϊόντων κ.λ.π. έχουν άρχίσει ήδη νά υλοποιούνται μέ συγκεκριμένα προγράμματα καί ειδικά μέτρα. Είμαι βέβαιος ότι όπως στό παρελθόν έτσι καί τώρα, θά εργασθείτε μέ τό γνωστό σας ζήλο καί τή δημιουργική πρωτοβουλία πού σάς χαρακτηρίζει γιά τή διαμόρφωση τών άρχών αυτών σέ συστηματικό οικονομικοτεχνικό πρόγραμμα καθώς καί γιά τήν εκπόνηση τών αναγκαίων γιά τήν εφαρμογή του μελετών.

2. Οί συντελεσθεϊσες αλλαγές

Γιά τήν κατανόηση καί όρθότερη αξιολόγηση τών προτάσεων τής νέας πολιτικής, κρίνω σκόπιμο νά συνοψίσω σέ πολύ γενικές γραμμές τίς κυριότερες μεταβολές πού πραγματοποιήθηκαν άθόρυβα καί συστηματικά από τό 1974 έως σήμερα στόν τομέα τής γεωργίας. Ό τομέας στόν όποιο έπιτεύχθηκε ή μεγαλύτερη καί αποφασιστικότερη αλλαγή είναι πράγματι ή γεωργία. Άκόμη καί οί προβαλλόμενες έντονότερες άξιώσεις καί τά διατυπούμενα νέα αίτήματα από μέρους του άγροτικού κόσμου είναι συνέπεια του νέου επιπέδου ζωής, πού είναι φυσικό νά ευρύνει τόν όρίζοντα τών αναγκών καί νά απαιτεί περισσότερα καί καλύτερα αγαθά καί υπηρεσίες σέ σχέση μέ τό παρελθόν, ιδιαίτερα γιά τό παιδί, γιά τήν εκπαίδευση, γιά τή στέγαση, γιά τήν ψυχαγωγία.

Η πρώτη αλλαγή είναι ή ούσιώδης βελτίωση τής θέσεως του άγρότη, ή άνύψωση τής στάθμης ζωής στην ύπαιθρο, ή ολοκλήρωση του έλληνα άγρότη στά πλαίσια τής έθνικης, κοινωνικής, οικονομικής καί πολιτικής ζωής.

Στήν περίοδο 1974-1980 τό πραγματικό αγροτικό εισόδημα αὐξάνεται κατά 13%, οἱ τιμές τῶν προϊόντων τοῦ ἀγρότη εἶναι πάντοτε ὑψηλότερες ἀπό τίς καταβαλλόμενες γιά τίς ἀνάγκες του, γίνεται μία μεγάλη ἀρχή γιά τή γεωργική ὑποδομή σ' ἄλους τοὺς τομεῖς (ἐγγειες βελτιώσεις, ἐγκαταστάσεις μεταποιήσεως καί ἐμπορίας κλπ.) καί τίθενται στή διάθεση τοῦ ἀγρότη περισσότερα μέσα γιά τήν παραγωγή του καί περισσότερα μέσα γιά τήν καλύτερη διάθεσή της.

Κατά τήν περίοδο αὐτή, ἐνδεικτικά, ἠλεκτροδοτήθηκαν 35.541 ἀγροτικές ἐγκαταστάσεις, ἔγιναν συνολικά 360 ἀγροτικοὶ δρόμοι συνολικοῦ μήκους 1.800 χιλιομ., δαπάνης 470 ἐκ. δρχ. Οἱ διαξονικοὶ ἐλκυστήρες ἀπό 98.000 τό 1974 ἀνέβηκαν σε 161.000 τό 1980, οἱ μοναξονικοὶ ἀπό 50.000 σέ 104.000, οἱ θεριζοαλωνιστικές ἀπό 5.800 σέ 8.170. Ταυτόχρονα **προωθήθηκαν** μελέτες καί ἐκτελέστηκαν διάφορα ἔργα ὑποδομῆς, ὅπως εἶναι Συσκευαστήρια (103), Ψυγεῖα (105) χωρητικότητας 600 χιλ. κυβ. μετ., Σφαγεῖα 15 Μεγάλα Βιομηχανικοῦ Τύπου ἢ Βιομηχανικά καί 42 Μικρά Σύγχρονα, Οἶνοδεξαμενές (86.000 τόν.), Ἑλαιοδεξαμενές (91.000 τόν.), Γεωργικές Βιομηχανίες Φυτικῶν καί Ζωϊκῶν Προϊόντων (108), Σιταποθήκες καί SILOS (72) χωρητικότητας 367.000 τόνων, Ξηραντήρια (13) κλπ.

Τήν ἴδια περίοδο περιορίσθηκαν στό ἐλάχιστο οἱ φορολογικές ἐπιβαρύνσεις τοῦ ἀγρότη, ὁκταπλασιάσθηκαν οἱ συντάξεις τοῦ ΟΓΑ ὥστε συμπεριλαμβανομένης καί τῆς κατά 50% αὐξήσεως πού δόθηκε πρόσφατα νά ἔχουν φθάσει σέ ἐπίπεδο ὁκταπλάσιο ἀπό ἐκεῖνο πού βρισκόντουσαν κατά τό 1974.

Διευρύνθηκε τό πλαίσιο τῆς προστασίας τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, εἰσῆχθη ἡ ἀσφάλιση τοῦ κτηνοτροφικοῦ κεφαλαίου καί τοῦ ἀνθοκομικοῦ καί αὐξήθηκαν σημαντικά οἱ ἐπιδοτήσεις γιά στέγαση.

Δεύτερη σημαντική ἀλλαγὴ εἶναι ἡ ἔναρξη τῆς διαδικασίας γιά ἀναδιάρθρωση πληθυσμοῦ, εἰσοδήματος καί παραγωγῆς στή γεωργία.

Συνεπεία τῶν μέτρων γιά τή γεωργία καί τήν περιφερειακὴ ἀνάπτυξη ἄρχισε νά **συγκρατεῖται ὁ πληθυσμὸς στήν ὑπαιθρο**. Σύμφωνα μέ τήν πρόσφατη ἀπογραφή, ἡ ροή πρὸς τὰ ἀστικά κέντρα ἔγινε μικρότερη, σχηματίσθηκαν εἰδικοί πόλοι ἀνασχέσεως καί πολλά χωριά καί κωμοπόλεις αὐξήσαν ἀξιόλογα τόν πληθυσμό τους. Ἀρχίζει ἔτσι ἡ ἀναδιάρθρωση τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ ἀναδιάρθρωση τοῦ εἰσοδήματος πραγματοποιήθηκε μέ τήν ποιότητα, ποσότητα καί ικανοποιητικὴ τιμὴ τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Ἐπὶ πλέον ὅμως πραγματοποιήθηκε μιὰ σημαντικὴ μεταφορὰ εἰσοδήματος ἀπὸ τίς ἄλλες τάξεις πρὸς τήν ἀγροτική. **Κατά τήν ἐπισκοπούμενη περίοδο μεταφέρθηκαν στὸν ἀγροτικὸ τομεῖα 255 δις δρχ., ἀπὸ τὰ ὁποῖα 161 δις δρχ. γιά ἐνισχύσεις καί ἐπιδοτήσεις τοῦ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος.** Δέ χρειάζεται νά τονίσω ὅτι ἡ ἀναδιάρθρωση τῆς παραγωγῆς εἶναι τό τρίτο γινώρισμα τῶν γενικοτέρων ἀναδιαρθρώσεων, γιά τίς ὁποῖες ἔγινε λόγος πρὶν πάνω. Νέα προϊόντα, νέες ποικιλίες, χρονικὴ ἐπέκταση τῆς παραγωγῆς, ἀξιολογότερες ἐξαγωγές. Ἦδη ἀναγγείλαμε τεραστίες ἐκτάσεως πρόγραμμα ἀναδιαρθρώσεως τῶν καλλιεργειῶν, ἀντικαταστάσεως μὴ οἰκονομικῶν, μὴ ἀνθεκτικῶν ἢ μὴ ζητουμένων καλλιεργειῶν μέ ἄλλες, εἰσαγωγὴ νέων ποικιλιῶν, νέων προϊόντων, προώθηση νέων κλάδων, ὅπως ἡ ἀλιεία, κτηνοτροφία, ἀνθοκομία, τὰ ἀρωματικά καί φαρμακευτικὰ φυτὰ.

Τρίτη σημαντικὴ ἀλλαγὴ εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ πολλῶν θεσμικῶν καὶ ὀργανωτικῶν μέτρων καθὼς καὶ εἰδικὰ προγράμματα, πού θὰ ἔχουν καθοριστικὴ ἐξέλιξη στήν προώθηση τῆς γεωργίας (συνεταιρισμοί, ὁμαδικές καλλιέργειες, τυποποίηση προϊόντων, κόστος πωλήσεως, κόστος παραγωγῆς, προώθηση ἀλιείας κλπ., ὑποδομή τῆς ἐμπορίας, πληρέστερη ἐνημέρωση κλπ., πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι προγράμματα πού θὰ συνεχισθοῦν καί θὰ ὁλοκληρωθοῦν κατὰ τήν προσηχὴ πενταετία).

Ἄλλ' ἡ τέταρτη καὶ ἀποφασιστικὴ ἀλλαγὴ εἶναι ἡ ἰσοτίμη συμμετοχὴ μας στήν ΕΟΚ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1981. Ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ αὐτὴ ἡ γεωργία μας θὰ ἀποκομίσει πολλαπλὰ ὀφέλη. Καί μόνο τό γεγονὸς ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀγρότες θὰ συνεργάζονται καί συμπορεύονται μέ τοὺς εὐρωπαίους συναδέλφους τους ἀποτελεῖ ἀποφασιστικὸ παράγοντα γιά τὴ βελτίωση τῆς τύχης τῶν ἀγροτῶν τῆς πατρίδας μας. Οἱ ἀντιευρωπαϊστὲς θέλουν τὴν ἔνωση τῶν προλεταρίων ὅλων τῶν χωρῶν, ἀλλὰ ἀρνοῦνται τὴν ἔνωση τῶν εὐρωπαίων ἀγροτῶν.

Εἶναι περιττὸ νὰ ὑπογραμμισθεῖ ὅτι ἡ συμμετοχὴ μας στὶς Εὐρωπαϊκὲς Κοινότητες μᾶς ἐξασφαλίζει βέβαιη καί μεγάλη ἀγορὰ γιά τὰ γεωργικὰ μας προϊόντα, ικανοποιητικὲς τιμές καί ἐπαρκεῖς ἐπιδοτήσεις, πού ἀλλοιῶς θὰ βάρυναν τὸν προϋπολογισμό μας καί οὐσιώδη βοήθεια γιά τὴν ἀναδιάρθρωση καί τὸν ἀναπροσανατολισμό της. Ὑπολογίζαμε πὼς κατὰ τὴν διάρκειά της πρώτης πενταετίας ἡ Ἑλλάς θὰ λάβει, ἀπὸ τὸν τομεῖα τῶν ἐγγυήσεων, γιά τὴν πολιτικὴ τιμῶν καί ἐπιδοτήσεων 153 δις. δρχ. καί γιά τὴν ἀναδιάρθρωτικὴ βοήθεια 50 δις. δρχ. Τό νομικὸ καθεστῶς τῆς Κοινότητος καί ἡ μέχρι τοῦδε πείρα μας ἀπέδειξε ὅτι καμμιὰ χώρα δὲν ἐπιδιώκει τὸν ἐπηρεασμὸ τῆς πολιτικῆς μας καί πολὺ περισσότερο τὴ μεταφορὰ τῶν κέντρων τῶν ἀποφάσεων στὸ ἐξωτερικόν. Ἀποδείξαμε ὅτι εἴμαστε σέ θέση νὰ ἐπιτυγχάνουμε τὴ δίκαιη ἱκανοποίηση τῶν αἰτημάτων μας, παράλληλα πρὸς τὴν οἰκονομικὴ βοήθεια καί νὰ ἐπηρεάζουμε πρὸς ὀρθὲς κατευθύνσεις τὴν ὅλη πολιτικὴ.

Οἱ ἀντιευρωπαϊστὲς ζητοῦν τὴν ἀποχώρησή μας ἀπὸ τὴν ΕΟΚ. Ὅμως σέ περίπτωση πραγματοποιήσεως τοῦ στόχου τοῦ αὐτοῦ, σέ ποιὲς ἀγορές καί μέ ποιούς ὁρους θὰ ἐξάγονται τὰ γεωργικὰ μας προϊόντα;

Καί ἐπίσης μέ ποιὰ μέσα θὰ ἐξασφαλισθοῦν τὰ τεράστια ποσὰ γιά ἐπιδοτήσεις καί γιά τὰ μεγάλα γεωργικὰ μας προγράμματα; Μόνο τό ἐπίδομα στοὺς κατόικους τῶν ὀρεινῶν καί μειονεκτικῶν περιοχῶν θὰ φθάσει ἐφέτος τὰ 7,7 δις. δρχ. καί ἡ ὑποδομὴ γιά τίς περιοχές αὐτές θὰ ξεπεράσει τὰ 70 δις. γιά τὴν πενταετία, πού ἤδη ἐνέκρινε ἡ Κοινότης.

3. Γενικὲς σκέψεις γιά τὸ νέο προγραμματισμό

Μετά τὴν ἐπίτευξη τῶν βασικῶν στόχων πού τέθηκαν γιά τὴν ἀνάπτυξη τῆς γεωργίας μας ἀπὸ τό 1974 μέχρι σήμερα καί τὴν συνεχιζόμενη ἐκτέλεση προγραμμάτων πού ἐκπονήθηκαν κατὰ τὴν αὐτὴ περίοδο, ἡ ἐλληνικὴ γεωργία εἰσέρχεται πλέον σέ νέα πρὶν προχωρημένη φάση.

Ἡ νέα αὐτὴ φάση συμπίπτει μέ τὴν ἰδιάζουσα σημασίαν, πού ἀποκτᾷ ὁ τομεῖς τῆς γεωργίας στὰ πλαίσια τῆς Ἑθνικῆς καί τῆς Παγκόσμιας Πολιτικῆς. Σ' ὅλες τίς

χώρες, ακόμη και σέ κείνες πού τά συγκριτικά πλεονεκτήματα γιά τήν ανάπτυξη της δέν εἶναι ἀπόλυτα εὐνοϊκά, ἡ γεωργία προωθεῖται στήν πρώτη γραμμή τοῦ ἐνδιαφέροντος καί τοποθετεῖται ἀπό πλευρᾶς ἐπιλογῶν σέ πρώτη προτεραιότητα.

Τό ἐνδιαφέρον γιά τό σημαντικό αὐτό παραγωγικό κλάδο συνδέεται μέ τήν ἐπιδιώκόμενη ἀπό ὅλες τίς χώρες, γιά λόγους ἐθνικῆς καί πολιτικῆς αὐτονομίας, αὐτάρκειας, μέ τή διαπιστούμενη ἀνάγκη γιά ἀντιμετώπιση τῆς διεθνοῦς κρίσεως τροφίμων καί μέ τήν προσδοκία συμβολῆς τῆς γεωργίας στήν ἐξασφάλιση νέων πηγῶν ἐνεργείας.

Ἐπί πλέον γιά τή Χώρα μας ὑπάρχει πρόσθετος λόγος συγκεντρώσεως τοῦ ἐνδιαφέροντος στήν περαιτέρω ἀνάπτυξη τῆς γεωργικῆς μας οἰκονομίας. Πράκει-ται γιά τόν ἔντονο ἀνταγωνισμό ἀλλά καί γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν εὐκαιριῶν πού δημιουργεῖ ἡ ἀγορά τῶν 280 ἑκατ. καταναλωτῶν καί γιά τήν ἀνάγκη ἀλλά καί τή δυνατότητα εἰσαγωγῆς στή γεωργία μας τῆς σύγχρονης τεχνολογικῆς προόδου.

Μπροστά σ' αὐτή τή νέα φάση πού βρίσκεται ὁ γεωργικός τομέας καί πού ἀναμφισβήτητα ὁδηγεῖ σέ περισσότερο περίπλοκες καί δυσχερέστερες ἐνδοτομα-κές καί διατομακές σχέσεις, καθίσταται ἀναγκαία:

- α) ἡ χάραξη μιᾶς **νέας στρατηγικῆς** γεωργικῆς πολιτικῆς,
- β) ἡ διαμόρφωση ἀνάλογων πρὸς τίς ἐπιδιώξεις αὐτές **μηχανισμῶν, θεσμῶν καί φορέων,**
- γ) ἡ ἀναμόρφωση τοῦ Προϋπολογισμοῦ δαπανῶν καί
- δ) ἡ **ἀνακατάταξη τῶν προτεραιοτήτων** στοὺς στόχους αὐτῆς τῆς πολιτικῆς.

Ἐπιθυμῶ νά σᾶς καταστήσω ὅλους κοινωνοὺς ὀρισμένων βασικῶν σκέψεων πάνω στά θέματα αὐτά, μέ τή βεβαιότητα ὅτι, ὅπως πάντοτε, θά βοηθήσετε στή βάσανο τῶν ἐκτεθειμένων ἰδεῶν, στήν λεπτομερέστερη ἐπεξεργασία τους καί στήν προώθησή τους σέ μεγαλύτερο βᾶθος.

Γιά τό λόγο αὐτό, γιά ὅλα τά θιγόμενα θέματα, συγκροτῶ ὀλιγομελεῖς ὁμάδες ἐργασίας ἀπό εἰδικούς συνεργάτες. Οἱ ὁμάδες αὐτές θά ἐπεξεργασθοῦν τά ἀντι-θέμενα σ' αὐτές θέματα σέ συνεργασία μέ εἰδικούς ἐκτὸς τοῦ Ὑπουργείου, ὑπεύ-θυνους ἄλλων Ὑπουργείων καί Ὁργανισμῶν καί μέ ὅλα τά ἐντὸς καί ἐκτὸς τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου εἰδικευμένα, στά ἐπὶ μέρους θέματα, στε-λέχη. Θά δέχονται δὲ προτάσεις καί ἀπόψεις ἀπό ὅλους σας, ἀνεξάρτητα ἀπὸ θέ-ση καί βαθμό. Γιά τήν περαίωση τοῦ ἔργου αὐτοῦ ὑπολογίζω ὅτι εἶναι ἐπαρκῆς προθεσμία ἐνός μηνός.

Εἶναι ἐνδεχόμενο νά διαφαίνεται, ὅτι στήν ταξινόμηση τῶν θεμάτων ὑπάρ-χουν ἐπικαλύψεις. Εἶναι ὅμως ταυτόχρονα βέβαιον, ὅτι στεγανὸς διαχωρισμὸς μιᾶς πραγματικότητας, πού εἶναι ἐνιαία καί ἐκτεταμένη, εἶναι ἀδιανόητος καί ἐπι-κίνδυνος. Σὲ περιπτώσεις τέτοιων ἐπικαλύψεων πρέπει νά ἐπικρατεῖ ἡ σκέψη, ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενο ἡ ἐπεξεργασία τοῦ αὐτοῦ θέματος νά ἀπαιτεῖται νά γίνει ἀπὸ διάφορες σκοπιές, ὅπως εἶναι ἐπίσης ἐνδεχόμενο τό κοινὸ θέμα νά ἀποτελεῖ γιά τή μία ὁμάδα κύριο ἀντικείμενο καί γιά τήν ἄλλη δευτερεύον.

Ἐχω τή βεβαιότητα, ὅτι ὅλοι οἱ συνεργάτες τοῦ Ὑπουργείου, κεντρικοὶ καί περιφερειακοί, θά ἀνταποκριθοῦν στήν πρόσκλησή μου νά συνεργασθοῦν στή διαμόρφωση μιᾶς νέας πολιτικῆς γιά τήν ἀγροτικὴ οἰκονομία, μέ τή γνωστὴ εὐ-

συνειδησία, δημιουργικότητα καί ἐργατικότητα τους καί θά βοηθήσουν ἔτσι νά θέσουμε τίς βάσεις γιά ἓνα ἀσφαλέστερο καί λαμπρότερο μέλλον τοῦ Ἑλλήνα ἀγρότη.

4. Ἡ νέα στρατηγική

Ἡ στρατηγική γιά τήν ἀποτελεσματικότερη ἐπίτευξη τῶν τιθεμένων ἀντικει-μενικῶν σκοπῶν ἀπὸ τό 1982 συνίσταται στή βαθμιαία μετατροπὴ τῆς γεωργίας μας **σέ κλάδο ὑψηλῆς τεχνολογίας καί ἐντάσεως κεφαλαίου.** Γιά πολλοὺς λό-γους οἱ ἐπενδύσεις στή γεωργία πρέπει νά αὐξηθοῦν σέ σημαντικό βαθμὸ καί νά στραφοῦν ἰδιαίτερα σέ τομεῖς πού θά ἐξυπηρετοῦν τοὺς τιθέμενους στόχους. **Ἡ ἀλλαγὴ στὶς προτεραιότητες στὶς ἐπενδύσεις, ἡ οἰκονομικὴ καί ἐθνικὴ ἐπανε-κτίμηση τοῦ ρόλου τῶν ἐπενδύσεων στή γεωργία κατὰ τήν παρούσα φάση καί ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν σχέσεων τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς μεταξὺ τους καί εἰδικότερα τῆς σχέσεως κεφαλαίου-ἐδάφους μέ στόχο τήν περαιτέ-ρω ἐντατικοποίηση τῶν συστημάτων ἐκμεταλλεύσεως, συνιστοῦν τήν προτει-νόμενη νέα στρατηγική.**

Ὁ πρῶτος λόγος γιά τή νέα αὐτὴ ἀξιολόγηση τῶν ἐπενδύσεων, δημοσίων καί ἰδιωτικῶν, στό γεωργικὸ τομέα ὀφείλεται στήν ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς σύγ-χρονης τεχνολογίας στή παραγωγή, συλλογὴ, διαλογὴ, συσκευασία, διακίνηση καί ἐμπορία τῶν γεωργικῶν προϊόντων. **Ἡ παλιὰ ἐποχὴ τῆς χειρωνακτικῆς παρῆλ-θε.** Στὴ γεωργία σήμερα χρησιμοποιοῦνται σύγχρονος τεχνολογικός ἐξοπλισμὸς σέ ὅλα τά στάδια τῆς παραγωγῆς καί τῆς περαιτέρω μεταχειρίσεως τοῦ πρωτογε-νοῦς ἢ μεταποιημένου γεωργικοῦ προϊόντος μέχρι νά φθάσει στὸν καταναλωτὴ, καθὼς καί **ἡλεκτρονικὰ μέσα** ἐλέγχου τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας καί τῆς οἰ-κονομίας στὶς εἰσροές, ἡλεκτρικὲς ἐγκαταστάσεις, στάγδην ὄρδευση καί ὑδρολί-πανση, νέα μέσα καταπολεμήσεως ἀσθενειῶν, ἀεροψεκασμοί, νέες ποικιλίες, νέο γενετικὸ ὕλικό, ἐκσυγχρονισμένα μέσα συλλογῆς, δημιουργία ὀπωρῶνων χαμηλῆς φυτεύσεως, μέσα μετασυλλεκτικῆς συντηρήσεως καί ἐπεξεργασίας γεωργικῶν προϊόντων, νέοι τρόποι ἐξοικονομήσεως εἰσροῶν καί μειώσεως τοῦ κόστους, πλή-ρεις καί ὀρθιες ἐγκαταστάσεις ὑποδομῆς τῆς ἐμπορίας, περιλαμβανομένων καί **ἀε-ροπορικῶν μέσων** μεταφορᾶς, νέες μεταποιητικὲς βιομηχανίες καί βιομηχανίες ἀξιοποιήσεως πρώτων ὑλῶν, ὑπολειμμάτων καί παραπροϊόντων, ἐπενδύσεις σέ τομεῖς παραγωγῆς ἐνεργείας καί μεγάλο βᾶρος στὶς ἐπενδύσεις γιά ἀρδευτικούς σκοποὺς καί στή προστασία τοῦ περιβάλλοντος.

Παράλληλα οἱ μεγαλύτερες δαπάνες ἐπενδύσεων δικαιολογοῦνται ἀπὸ τήν ἀνάγκη ἐπιταχύνσεως καί ἀναπροσανατολισμοῦ τῶν **ἐρευνῶν,** ὥστε νά στραφοῦ-με στή δημιουργία **ἐλληνικῆς τεχνολογίας,** στήν ἐκμετάλλευση τῶν κλιματολογι-κῶν καί γεωγραφικῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας μας καί στήν **ἐξοικονόμηση εἰσροῶν** (νερό, λιπάσματα, σπόροι). Ἀκόμη καί ἡ ἀντικατάσταση ἐδάφους στήν παραγωγή εἶναι γιά μᾶς τώρα ἐπιβεβλημένη (π.χ. παραγωγή σέ ὑδροσωληνες). Εἶναι αὐτο-νόητο ὅτι μεγάλο μέρος τῶν ἐρευνητικῶν ἐργασιῶν δέν προσδοκᾶται νά ἔχει ᾄ-μεση ἀπόδοση, δὲ σημαίνει ὅμως ὅτι δέν πρέπει νά ἐπιχειρηθεῖ, ἰδιαίτερα πρὸς τήν κατεύθυνση τῶν ἐφηρμοσμένων ἐρευνῶν.

Ένας τρίτος λόγος γιά τόν ὁποῖον οἱ μεγαλύτερες ἐπενδύσεις καί ἡ εἰσαγωγή μηχανολογικοῦ καί ἠλεκτρονικοῦ ἐξοπλισμοῦ σέ μεγαλύτερη κλίμακα στή γεωργία, εἶναι ἀναγκαῖες, συνίσταται στή νέα μορφή πού πῆρε ἡ σχέση **ἐργασία-ἔδαφος**. Ἀρχίζει σήμερα νά διαφαίνεται, κατά περιοχές τουλάχιστο, ἀνεπάρκεια προσφορᾶς ἐργασίας στή γεωργία καί ἔτσι νά παίρνει ἄλλη μορφή ἡ σχέση ἐργασίας-ἔδαφος. Στό παρελθόν, ὑπῆρχε ὑπέρμετρα μεγάλη προσφορά ἐργασίας σέ σχέση μέ ἀνεπαρκές κατάλληλο ἔδαφος. Ἐπί πλέον τό ὑψηλό κόστος ἐργασίας ἐπιβάλλει τήν κατά τό δυνατόν ἀντικατάσταση τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῆς γεωργίας μέ μηχανικά μέσα.

Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά ἡ **ἀνάγκη συγκροτήσεως τοῦ ἀναγκαίου, γιά ἀναπτυξιακοῦ καί ἐθνικοῦ λόγου, πληθυσμοῦ στήν ὑπαιθρο**, ἔστω καί ἂν σημειώνεται μετακίνηση ἀπασχολήσεως ἀπό τόν πρωτογενή στό δευτερογενή τομέα, κάνουν ἐπιβεβλημένη τήν αὔξηση τῶν ἐπενδύσεων, τή δημιουργία ἢ μεταφορά βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ στήν ὑπαιθρο, τή δημιουργία ἢ μεταφορά διοικητικῶν καί πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων, πράγμα πού συνεπάγεται ἀναμφίβολα πρόσθετες δαπάνες, ἔμμεσα ἀποδοτικές. Σκοπός μας πρέπει νά εἶναι ἡ **ἐπιτεύξη ἰσόρροπης ἀναπτύξεως** ἀνάμεσα σέ παραγωγικούς κλάδους στήν ὑπαιθρο, ἰδιαίτερα τῆς γεωργίας, χειροτεχνίας, βιοτεχνίας, βιομηχανίας καί τουρισμοῦ καί ἡ ἐξασφάλιση ἑνός μίνιμουμ πολιτιστικῶν ἀπολαύσεων στόν κάτοικο τῶν ἐπαρχιακῶν κέντρων.

Τέλος εἶναι ἐκδηλη πλέον ἡ κεφαλαιουχικότερη μορφή πού παίρνουν ὀρισμένοι κλάδοι παραγωγῆς, ἰδιαίτερα ἡ κτηνοτροφία. Ἀκόμη καί χωρίς κάθετη ὀργάνωση ἡ **κτηνοτροφία γίνεται σαφῶς βιομηχανική μονάδα πού ἀπαιτεῖ βιομηχανική λογική καί ἀνάλογο κεφαλαιουχικό ἐξοπλισμό**, ὁ ὁποῖος πρέπει ὅμως, γιά λόγους οἰκονομικῆς ἐπιβιώσεως τοῦ κλάδου, νά χρησιμοποιεῖται ὀρθολογικά σέ μονάδες παραγωγῆς πού διαθέτουν τήν ἀπαραίτητη γεωργική γῆ.

Εἶναι φανερό ὅτι ἡ ἐξέλιξη αὐτή καί οἱ ἐπιδιώξεις τῆς γεωργικῆς μας πολιτικῆς, κατά τήν νέα αὐτή φάση, ἀπαιτοῦν, ὅπως εἰπώθηκε, ὕψος ἐπενδύσεων πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ τό παρελθόν. Τό αὐτό ἰσχύει καί γιά τό ὕψος τῶν πιστοδοτήσεων γιά τό σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, καθώς καί γιά κεφάλαιο κινήσεως.

Γιά τήν μερική ἀντιμετώπιση τῆς ἀνάγκης αὐτῆς θά ἦταν δυνατόν νά γίνει:

- α) χρησιμοποίηση γιά τό σκοπό αὐτό ἐπὶ ὀρισμένο χρόνο τῶν δαπανῶν ἐπιδότησεων πού ἤδη καταβάλλονται ἀπὸ τήν Κοινότητα,
- β) ἐπιλογή ὀρισμένων τομέων γιά προώθηση κατά προτεραιότητα καί ἀποφυγή ἐπενδυτικῆς πολυπραγμοσύνης,
- γ) συνενόηση μέ τήν Εὐρωπαϊκὴ Τράπεζα Ἐπενδύσεων, καθώς καί τή Διεθνή Τράπεζα γιά τήν κάλυψη μέρους (αὐτοτελοῦς) τῆς δαπάνης τῶν ἐκτελουμένων ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων ἀπ' αὐτές μέ δανεισμό,
- δ) εἰσαγωγή τοῦ συστήματος τοῦ χρησιδανείου μηχανημάτων μέ εἰδική γιά τό **σκοπό αὐτό Τράπεζα** ἢ Εἰδικό Τμήμα λειτουργοῦσης Τράπεζας,
- ε) εἰσαγωγή τοῦ συστήματος αὐτοχρηματοδοτήσεως πού ἐγκαινιάσθηκε ἤδη σέ συνεργασία ΑΤΕ, Ὑπουργείου Γεωργίας καί Εὐρωπαϊκῆς Τράπεζας.

5. Νέοι μηχανισμοί, φορεῖς καί θεσμοί

α. Ἀναδιοργάνωση τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας

Τό Ὑπουργεῖο Γεωργίας πρέπει νά γίνει περισσότερο εὐέλικτος, περισσότερο ἐπιτελικός καί περισσότερο ἐνημερωμένος ὀργανισμός.

Πρὸς τή κατεύθυνση αὐτή θά πρέπει νά ἐπιδιωχθοῦν ὅλες οἱ προσαρμογές καί ἀναδιορθώσεις τοῦ συνόλου τῶν μονάδων.

Θά προχωρήσει ἡ σταδιακὴ ἀναδιοργάνωση τοῦ συνόλου τῶν μονάδων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας κατὰ φορεῖς (Γεωργία, Δάση, Κτηνιατρικὴ κλπ.) σύμφωνα μέ τίς ἐξουσιοδοτικές διατάξεις τοῦ Ν. 992/79. Ἡ ἀναδιοργάνωση θά συνδεθεῖ ἀφ' ἑνὸς μέ τίς μεταβολές πού ἔχουν γίνει μέχρι τώρα, ἀφ' ἑτέρου μέ τίς ὀργανωτικές μεταβολές πού πρέπει νά γίνουν στίς Περιφερειακές Ὑπηρεσίες, στίς ὁποῖες πρέπει νά δοθεῖ ἰδιάζουσα σημασία. Θά λειτουργήσει ἡ Ἐπιτροπὴ πού συστάθηκε μέ τήν 225501/17.5.80 ἀπόφαση καί θά λαβαίνει ὑπόψη τῆς τόσο τίς προτάσεις τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων ὅσο καί τῶν ὁμάδων ἐργασίας οἱ ὁποῖες θά συγκροτηθοῦν κατὰ φορεῖς καί θά λειτουργήσουν μέ ἔργο τήν ἀναδιοργάνωση τῶν Ὑπηρεσιῶν τους.

Ἐφιστῶ τήν προσοχή τῆς Ἐπιτροπῆς καί τῶν ὁμάδων ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἐξῆς:

- Προθεσμία περατώσεως 31 Δεκεμβρίου 1981.
- Σταδιακὴ ἔκδοση τῶν διαταγμάτων.
- Ὅχι τάσεις διευρύνσεως Ὑπηρεσιῶν καί δημιουργίας Γεν. Δ/σεων.
- Συμβούλιο Ἀγροτικῆς Πολιτικῆς, Θεσμοποίηση, Ἀρμοδιότητες.
- Νά ἐξετασθεῖ τό ἐνδεχόμενο δημιουργίας Γεν. Δ/σεως Κτηνιατρικῆς.
- Νά ὁλοκληρωθοῦν οἱ προσαρμογές πρὸς ΕΟΚ.
- Νά διαμορφωθεῖ ἀξιόλογη, στελεχομένη καί μεγάλη ὑπηρεσία μελετῶν καί νά συνδυσασθεῖ μέ τήν ὑπηρεσία ἐρευνῶν.
- Νά ἀναμορφωθεῖ ἡ Ὑπηρεσία Ἐγγείων Βελτιώσεων καί Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν μέ νέο σύστημα.
- Δυνατότητα μεταφορᾶς ἐρευνητικῶν κέντρων στήν ἐπαρχία.
- Νά τεθεῖ σέ νέα βάση ἡ πληροφόρηση.
- Νά προχωρήσουν τά κείμενα νόμων, πού ἐτοιμάσθηκαν γιά προσωπικά, ἐπιδόματα, βαθμολογικὲς ρυθμίσεις.
- Νά ἐπιτευχθεῖ ἡ ἐνοποίηση τοῦ προσωπικοῦ δασικῆς ὑπηρεσίας, δασοφύλακες, πυροφύλακες, δασοπυροσβέστες κλπ.
- Νά ληφθοῦν ὑπόψη τά δίκαια καί λογικά αἰτήματα τῶν συνεργατῶν.
- Νά τεθεῖ ἡ ἀρχὴ τῶν μεταθέσεων μέ βάση πίνακες, ὅπως στοὺς ἐκπαιδευτικούς. Ἀνάλογοι πίνακες προσλήψεων.
- Σχολὴ Ἐκπαιδεύσεως καί Μετεκπαιδεύσεως συνεργατῶν.
- Γραφεῖα ἀναπτύξεως.
- Ἀπαλλαγὴ γεωπόνων κλπ. τεχνικῶν ἀπὸ διοικητικὲς ἀπασχολήσεις.
- Συμβούλια Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν, Κέντρα Γεωργ. Ἐφαρμογῶν.
- Θεσμός Γεωργικῶν Ἀκολουθῶν.
- Θέσεις Παρασκευαστῶν-διπλώματα.

β. Νέοι φορείς

Θα επιδιωχθεί η αναδιάρθρωση των μηχανισμών εφαρμογής με την ίδρυση βασικά των εξής νέων φορέων:

- Έταιρίας Προβολής Αγροτικών Προϊόντων.
 - Ανώνυμης Συνεταιριστικής Έταιρίας Λιπασμάτων.
 - Όργανισμοῦ Τοπικῶν Ἀγορῶν.
 - Συνεταιριστικοῦ Φορέα Διακινήσεως τῶν Ἀγροτικῶν Προϊόντων, κυρίως τῶν νωπῶν, πρὸς τὰ καταστήματα λιανικῆς πωλήσεως (SUPER MARKETS) καὶ τὰ πρατήρια τῶν συνεταιρισμῶν.
 - Κεντρικοῦ Φορέα Γαλακτοβιομηχανιῶν.
 - Κοινοπραξίας Ἀνθοκομικῶν Προϊόντων Ἑλλάδος.
 - Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν Δασικοῦ Πλούτου (Δράμας, Ἡλείου καὶ Σερρών).
 - Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν Ἀξιοποιήσεως καὶ Ἐξαγωγῆς Ἀγροτικῶν Προϊόντων (Ἡρακλείου, Χανίων, Πύργου καὶ Κεντρικῆς Μακεδονίας).
 - Ἑταιριῶν ἔξαγωγῆς καὶ ἐνίσχυση ὁμαδικῶν ἐκπροσωπήσεων γιὰ ἀνάληψη παραγγελιῶν στὸ ἐξωτερικό.
 - Ἑταιριῶν ἀποκτήσεως, διαχειρίσεως καὶ διανομῆς γαιῶν, μὲ ἐνδεχόμενη μεταφορά τοῦ ἀντιστοίχου τμήματος τῆς ΑΤΕ στοὺς φορεῖς αὐτοῦς.
 - Τραπεζῆς Χρησιδανείων Μηχανημάτων.
 - Εἰδικότερα γιὰ τοὺς γεωργικοὺς συνεταιρισμούς:
 1. Ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τῶν Συνεταιριστικῶν Ὁργανώσεων σὲ παραγωγικοὺς τομεῖς, στήν ἐπεξεργασία καὶ τυποποίηση τῶν προϊόντων τῶν μελῶν τους καὶ στήν ἐμπορία αὐτῶν. Ἐνεργοποίηση τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Συνεταιριστικῆς Πολιτικῆς.
- Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ θὰ ἐπιδιωχθεῖ:
- ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τῶν πολυαρίθμων πιστωτικῶν Συνεταιρισμῶν σὲ παραγωγικοὺς καὶ συγχώνευση σὲ μεγαλύτερες καὶ εὐρωστότερες ὁργανώσεις,
 - ἀνάληψη ἀπὸ τοὺς Συνεταιρισμούς σὲ κατὰ τὸ δυνατό μεγαλύτερη κλίμακα συλλογικῶν δραστηριοτήτων στήν παραγωγικὴ διαδικασία,
 - 2. Διαφώτιση μὲ ὅλα τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημερώσεως γιὰ τὴ συμμετοχὴ ὅλων τῶν ἀγροτῶν στοὺς Συνεταιρισμούς καὶ παροχὴ κινήτρων γι' αὐτό.
 - 3. Ἐνίσχυση τῆς προσπάθειας τῶν Συνεταιρισμῶν γιὰ τὴν αὐτοχρηματοδότησή τους.
 - 4. Ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τῶν Συνεταιριστικῶν Ὁργανώσεων καὶ σὲ πολιτιστικοὺς τομεῖς, (ἴδρυση βιβλιοθηκῶν σὲ ἔδρες πρωτοβαθμίων Συνεταιρισμῶν, ὁργάνωση ἀπὸ τῆς ἀνωτέρας κυρίως βαθμίδος).

γ. Νέοι θεσμοί

Ὁμαδικές Γεωργικές Ἐκμεταλλεύσεις

1. Εἰδικὴ ἀναγνώριση καὶ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση τῶν 33 ὁμαδικῶν ἐκμεταλλεύ-

σεων πού ἔχουν συγκροτηθεῖ μέχρι σήμερα σὲ ἔκταση 25.000 στρεμμάτων, γιὰ τῆς πρώτης δαπάνης συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τους, βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ σχετικοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος, μὲ ποσοστὰ 3%, 2% καὶ 1% γιὰ τὰ τρία πρώτα χρόνια ἀντίστοιχα ἐπὶ τῆς ἀξίας τῆς διακινουμένης παραγωγῆς τους.

Μὲ βάση τὰ πρὶν πάνω ποσοστὰ καὶ μὲ μία μέση παραγωγή 40.000 δρχ. κατὰ στρέμμα θὰ ἐνισχυθοῦν μὲ 30.000.000 δρχ. τὸν πρῶτο χρόνο, 20.000.000 δρχ. τὸ δεύτερο καὶ 10.000.000 τὸν τρίτο.

2. Εἰδικὴ ἀναγνώριση ἄλλων 120 ὁμάδων σὲ συνολικὴ ἔκταση 100.000 στρεμ. τὸ 1982 καὶ 300 ὁμάδων σὲ συνολικὴ ἔκταση 250.000 στρεμ. περίπου γιὰ τὸ 1983.
3. Ἐνθάρρυνση συγκροτήσεως ὁμάδων παραγωγῶν κυρίως πρὸς τῆς κατωτέρω κατευθύνσεις:
 - α) τὴν ἀντιμετώπιση γεωργο-οἰκονομικῶν καὶ τεχνικῶν προβλημάτων στὴ φάση τῆς παραγωγῆς μὲ τὴ συγκρότηση κατὰ προτίμηση μικρῶν ὁμάδων οἰκογενειακοῦ τύπου γιὰ συνεργασία στὴν προμήθεια καὶ χρῆση τῶν μέσων παραγωγῆς,
 - β) τὴ συνεργασία στὴν ἀσκήση δραστηριοτήτων εὐρύτερης ἐπιχειρηματικῆς κλίμακος εἴτε στὴν παραγωγικὴ εἴτε -ἰδίως- στὴν μεταπαραγωγικὴ φάση μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση στὴν ἀνάπτυξη τῶν συνεταιρισμῶν,
 - γ) στὸν τομέα τῆς πολιτικῆς διανομῆς γαιῶν θὰ τίθεται ὡς ὁρος ἡ ἀσκήση ὁμαδικῶν δραστηριοτήτων.
4. Ἐνθάρρυνση τῆς συγκροτήσεως ὁμάδων ἰδιοκτητῶν γῆς (θὰ ἀφορᾷ κυρίως γαῖες γεωργοκτηνοτροφικῆς) γιὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ βελτίωση μὲ σκοπὸ εἴτε τὴν αὐτοκαλλιέργεια ἢ τὴν ἐκμίσθωση.
5. Εἰσαγωγή τῆς διδασκαλίας περὶ Συνεταιρισμῶν στὴν Ἀνωτέρα καὶ Ἀνωτάτη Ἐκπαίδευση γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἰδέας τοῦ Συνεργατισμοῦ. Ἐξασφάλιση εἰδικῶν στελεχῶν στοὺς συνεταιρισμούς.
6. Προσπάθεια ἐνοποιήσεως βιομηχανικῶν συνεταιριστικῶν μονάδων. Ἀναδιοργάνωση μεγάλων συνεταιριστικῶν μονάδων ΚΣΟΣ, ΣΥΚΙΚΗ, ΑΣΟ. Ὑπαγωγή Ὁργανισμοῦ Καπνοῦ κλπ.

6. Ἀναδιάρθρωση καὶ Ἀναμόρφωση Προϋπολογισμῶν

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς νέας πολιτικῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ εὐλογεῖς χρηματοδοτικῆς δυσχερεῖες τῶν γεωργικῶν προγραμμάτων, καθιστοῦν ἀναγκαῖα τὴ μελέτη τῶν συνεπειῶν ὅλων τῶν προτεινόμενων στὰ πλαίσια τῆς νέας πολιτικῆς μέτρων καθὼς καὶ τῶν ἀναγκαίων οἰκονομικῶν ἀνακατατάξεων καὶ ἀναζητήσεων νέων πόρων.

Εἶναι κατὰ συνέπεια ἀναγκαῖα καὶ ἡ νομικὴ καὶ ἡ οἰκονομικὴ διερεύνηση τῶν σχετικῶν θεμάτων. Ἔτσι χρειάζεται νὰ δοῦμε ἐκ νέου:

- προϋπολογισμούς Κ.Τ.Γ.Κ. καὶ Δασῶν, παραγωγικότητα Ἑταιρίας Προβολῆς Ἀγροτικῶν Προϊόντων, ἐγγειοβελτιωτικὸς δανεισμὸς ἀπὸ ξένους ὁργανισμούς κλπ.,
- ὑπολογισμούς ἀναγκῶν ἐθνικῶν ἐνισχύσεων,

- υπολογισμούς δαπανών εξοικονομούμενων από ανάληψη επιδοτήσεων από ΕΟΚ,
- δυνατότητες προσφυγής για έν έκτελεσει έργα σέ δανεισμούς άλλοδαπων πιστωτικών ιδρυμάτων,
- προϋπολογισμούς ΥΔΑΓΕΠ, Λογαριασμοῦ Καταναλωτικῶν Ἀγαθῶν, συσχέτιση δαπανῶν συγκεντρώσεως, επιδοτήσεων, Ἐθνικῶν ἐνισχύσεων κ.λπ.
- υπολογισμούς δαπανῶν, πού γίνονται κάθε χρόνο γιά προστασία προϊόντων ἀνεπιθυμητῶν καί σύγκριση μέ τίς δαπάνες τοῦ νέου προγράμματος ἀναδιάρθρωσεως, πού ἀναγγείλαμε ἤδη.

7. Ἀνακατάταξη προτεραιοτήτων πολιτικῶν ἐπιλογῶν στή γεωργική πολιτική

α. Γενικά. Ἄμεση περάτωση ἐκκρεμούντων ἔργων

Ἡ σειρά τῶν ἐπιλογῶν, ὅπως καθορίζεται πιό κάτω, δείχνει καί τήν κατ' ἀρχήν προτεραιότητα καί τό βάρος πού καλούμεθα νά ρίξουμε στούς ἀναφερόμενους τομεῖς. Εἶναι αὐτονόητο, ὅτι σέ σχέση πρός τίς ὑφιστάμενες ἐκκρεμότητες καί τά ἐν ἐκτελεσει προγράμματα θεμελιώδους προτεραιότητος εἶναι ἡ ἐπίσπευση τῆς ἀποπερατώσεώς τους πέραν τῶν τομέων καί τῶν συγκεκριμένων ἔργων, γιά τά ὅποια γίνεται λόγος, στίς ἀναφερόμενες πιό κάτω ἐπιλογές. Δέν εἶναι ὀρθό νά ἀρχίζουν νέα ἔργα πού ἡ ἀποπεράτωσή τους θά ἀπαιτήσῃ μακρό χρόνο. **Ἄμεση ὁλοκλήρωση τῶν ἐν ἐκτελεσει εἶναι** ἡ περισσότερο οἰκονομική πράξη καί ἡ περισσότερο ἀποδοτική ἐνέργεια στήν ἀποία καλούμεθα. Τοῦτο ἰδιαίτερα ἰσχύει γιά τά ἐν ἐξελίξει ἐγγειοβελτιωτικά, τούς ἀναδασμούς (περιορισμός στά παράλληλα ἔργα) καί στά συμπληρωματικά, πού θά ἐπιτρέψουν τήν ἀπόδοση τῶν ἐν ἐκτελεσει, ὅσο γίνεται γρηγορότερα. Στά ἀνωτέρω ἔργα, θά δοθεῖ ἀπόλυτη προτεραιότητα μέ στόχο τήν ὁλοκλήρωσή τους στό συντομότερο δυνατό χρόνο, τά δέ νέα ἔργα θά ἐνταχθοῦν σέ προγράμματα ἐπομένης φάσεως μέ μετάθεση τοῦ βάρους τῆς χρηματοδοτήσεώς τους στήν Εὐρωπαϊκή Τράπεζα Ἐπενδύσεων καί τή Διεθνή Τράπεζα.

β. Νέα δομή στήν ὑπαιθρο

Πρῶτος καί κύριος στόχος τῆς νέας γεωργικῆς μας πολιτικῆς, σέ συνδυασμό μέ τήν γενικότερη περιφερειακή πολιτική εἶναι νά ὁλοκληρώσουμε τή νέα μορφή ζωῆς στήν ὑπαιθρο, νά ἐξασφαλίσουμε τήν ὀριστική παραμονή τοῦ πληθυσμοῦ ἐκεῖ, νά ἀνακόψουμε ὀριστικά τή μονοπολική ἀνάπτυξη καί τόν ἀθηναϊκό μονόδρομο καί νά διαμορφώσουμε **νέο τύπο οἰκονομίας** στήν ὑπαιθρο, μέ ἰσόρροπη ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν κλάδων, ἀνατρέποντας τά γιγαντιαία συγκροτήματα ἢ τίς μὴ βιώσιμες μονάδες καί θεμελιώνοντας ἀνθρωπινούς οἰκισμούς, μέ τίς σύγχρονες λειτουργίες καί μακρὰ ἀπό τήν εἰδωλολατρεία τοῦ γιγαντισμοῦ.

Ἡ οἰκονομική ἀνάπτυξη συνεπάγεται τή μετακίνηση πληθυσμοῦ ἀπό τόν πρωτογενή στό δευτερογενή τομέα. Ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει **ἀναγκαστικά μετακίνηση τοπικά τοῦ πληθυσμοῦ ἀπό τά ἀγροτικά στά ἀστικά κέντρα**. Πρέπει νά

ματαιώσουμε τίς προβλέψεις ὀρισμένων προγραμματιστῶν ὅτι κατὰ τήν προσεχῆ 15ετία θά ἐγκαταλειφθοῦν 1 ἑκατομ. στρέμματα σίτου καί ὀριακῆς ἀποδόσεως γῆς, ὅτι 500 χιλιάδες ἀγρότες, ἐγκαταλείποντας τήν ὑπαιθρο θά μεταναστεύσουν στά ἀστικά κέντρα. Γιά τό σκοπό αὐτό καί πέραν τῶν κινήτρων τοῦ 1116 πρέπει νά ὀργανώσουμε ὀρθά:

- τόν ἀγροτουρισμό πού ἐγκαινιάσαμε,
- τήν προαγωγή τῶν ὀρεινῶν καί μειονεκτικῶν περιοχῶν καί τήν ὀρθή ἐπιδότηση τῶν κατοίκων τους,
- τήν προώθηση τῆς στεγάσεως, τοῦ ἐξηλεκτρισμοῦ καί τῆς ἀγροτικῆς καί δασικῆς ὁδοποιίας,
- τήν ὀρθή χωροθέτηση τῶν τομεακῶν προγραμμάτων καί τῶν ἔργων ὑποδομῆς τῆς ἐμπορίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τῇ μεταφορᾷ Ἰνστιτούτων, Ὁργανισμῶν κλπ. στήν ὑπαιθρο,
- τήν ἐκπόνηση διατοπικῶν προγραμμάτων καί ὄχι ἀπλή ἐκτέλεση ἔργων. Συνδυασμός ἀγροτικῆς, δασικῆς ὁδοποιίας, μικρῶν ἀρδευτικῶν, νέων καλλιεργείων, βιοτεχνιῶν γεωργικῆς φύσεως,
- τῇ μεταφορᾷ οἰκονομικῶν βιοτεχνικῶν καί τουριστικῶν δραστηριοτήτων στήν ὑπαιθρο προπαντός δέ ἐκπαιδευτικῶν γεωργικῶν ιδρυμάτων καί πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων.

Σύνθημά μας πρέπει νά εἶναι ἡ ἐθνικοποίηση τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου.

γ. Κόστος παραγωγῆς καί πωλήσεως. Ψαλλίδα

Δεύτερος στόχος τῆς νέας πολιτικῆς μας, εἶναι ἡ **μείωση τοῦ κόστους παραγωγῆς καί τοῦ κόστους ἐμπορίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων** καί ἡ βελτίωση τῆς γεωργικῆς **παραγωγικότητας**. Ἦδη ἐθέσαμε σ' ἐφαρμογή μέτρα γιά τή μείωση τοῦ κόστους **πωλήσεως** τῶν γεωργικῶν προϊόντων καί τῇ σμίκρυνση τῆς **ψαλλίδας**, ἀνάμεσα στήν τιμή πού πληρώνει ὁ καταναλωτής καί τό ἀντίτιμο πού εἰσπράττει ὁ παραγωγός. Γιά τό σκοπό αὐτό θά ὁλοκληρωθεῖ ἡ ἴδρυση τῶν 8 τοπικῶν ἀγορῶν καί θά ἀρχίσῃ ἡ κατασκευή νέων, θά ἰδρυθοῦν συσκευαστήρια, σφαγεῖα, ψυγεῖα καί ἀποθηκευτικά κέντρα, μεγάλης ἐκτάσεως καί δεξαμενές, θά βελτιωθοῦν καί θά ἐπεκταθοῦν οἱ ἐγκαταστάσεις τῆς κεντρικῆς λαχαναγορᾶς, θά ὁλοκληρωθεῖ ὁ ποιοτικός ἔλεγχος καί ἡ τυποποίηση τῶν γεωργικῶν προϊόντων, θά γίνουν SUPER MARKETS καί προμηθευτικοὶ συνεταιρισμοὶ τῶν Συνεταιριστικῶν Ὁργανώσεων καί θά μεταβληθεῖ ἡ διαδικασία καθορισμοῦ τιμῶν στίς κεντρικές ἀγορές. Ἐχει ἤδη προβλεφθεῖ δαπάνη ὑπέρ των συνεταιρισμῶν 1000 ἑκατ. δρχ. γιά τήν κατασκευή τῶν ἀγορῶν καί τῶν συσκευαστηρίων, καθώς καί 600 ἑκατ. γιά ἐπέκταση καί ὀργάνωση τῆς Κεντρικῆς Λαχαναγορᾶς. Τέλος ἔχουν προβλεφθεῖ ἱκανοποιητικές πιστώσεις γιά τή δημιουργία συνεταιριστικῶν SUPER MARKETS γεωργικῶν προϊόντων.

Παράλληλα κύριος στόχος εἶναι ἡ μείωση τοῦ κόστους **παραγωγῆς**. Εἰδικά ἔχει ἀρχίσει νά τίθεται σέ ἐφαρμογή σειρά μέτρων πού συνίστανται στή:

1. βελτίωση τοῦ μεγέθους τοῦ γεωργικοῦ κλήρου, μέ τή διανομή σέ ἀκτήμονες καλλιεργητές τῶν διαθεσίμων κρατικῶν ἐκτάσεων, κοινοχρήστων ἀποστραγγι-

ζομένων αγροτικών και χορτολιβαδικών, των εκκλησιαστικών γαιών, την επέκταση του αναδασμού με ρυθμό 500.000 στρεμ. τό χρόνο και την χρηματοδότηση μικρών παραλλήλων έργων, την ενθάρρυνση της συγκροτήσεως ομάδων συστημάτων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την ίδρυση τραπεζίης χρησιδανείου γεωργικών μηχανημάτων. Μέ νομοσχέδιο που κατατίθεται προσεχώς στη Βουλή προβλέπεται ταχεία διάθεση όλων των γαιών του δημοσίου για τη μεγέθυνση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τη λήψη μέτρων για την περιέλευση της γεωργικής γης στους αγρότες από τους μη γεωργούς, τη λήψη μέτρων κατά της κατατμήσεως της αγροτικής ιδιοκτησίας. Επίσης τακτοποίηση ιδιοκτησιακών εκκρεμοτήτων σε έποικιστικές και δασικές εκτάσεις και εξασφάλιση της κατάλληλης χρήσεως των αγροτικών εδαφών. **Ίδρυση ειδικής εταιρίας, κατά τά ξένα πρότυπα, για την αγορά εκποιουμένων** ή εγκαταλειπομένων γαιών και την παραχώρηση τούτων στους ακτήμονες. Αύξηση και αναμόρφωση του όλου συστήματος. Πιθανώς, χωριστός οργανισμός.

2. μείωση της τιμής ηλεκτρικής ενέργειας και της τιμής των καυσίμων,
3. μείωση των επιτοκίων και λοιπών επιβαρύνσεων της γεωργίας,
4. ειδικά μέτρα για τη μείωση της τιμής των φαρμάκων, τη συγκράτηση της ύψώσεως των τιμών των λιπασμάτων κλπ.,
5. σε τεχνικούς συνδυασμούς για την ελάττωση της ποσότητας των χρησιμοποιούμενων λιπασμάτων, σπόρων, νερού, εργασίας κλπ. με βάση την επιστημονική έρευνα που θα στραφεί προς την κατεύθυνση αυτή.

Οι έπιτροπές που συστήθηκαν για τη μελέτη και τόν προσδιορισμό του κόστους παραγωγής κατά προϊόν θα συνεχίσουν και θα ολοκληρώσουν τό έργο τους εντός του έτους. Τό έργο αυτό θεωρείται θεμελιώδες για τη νέα πολιτική.

δ. Έμπορία σε άνοιχτούς όρίζοντες

Τρίτος κύριος άντικειμενικός σκοπός του προγράμματός μας πρέπει νά είναι ή υποβοήθηση της γεωργίας στην ανάπτυξη έμπορικών δραστηριοτήτων και στην προσαρμογή στους νέους άνοιχτούς όρίζοντες, στους οποίους τώρα καλείται νά δράσει. Άποτελεϊ κρίσιμο θέμα της γεωργικής μας οίκονομίας ό έξοπλισμός των γεωργίας μας μέ μέσα και μέ τρόπους **διεθνούς έμπορικής δραστηριότητας**.

Γιά τη δραστηριότητα αυτή προγραμματίζεται, πέραν του προγράμματος των τοπικών και των κεντρικών άγορών και του προγράμματος της ολοκληρώσεως των έμπορικών εγκαταστάσεων, υποβοήθηση των εξαγωγικών μονάδων μέ ειδικές πιστώσεις, σύσταση ειδικών εξαγωγικών συνεταιριστικών εταιριών, όργάνωση αεροδρομίου και αεροπορικών μέσων μεταφοράς, εξασφάλιση του αναγκαίου έξοπλισμού καθώς και άναζήτηση νέων όδών για εξαγωγή και νέων πυλών προσπελάσεως προς τίς μεγάλες άγορές της άνατολής και της δύσεως προς τίς όποιες χωρίς διάκριση θα στρέφεται ή πολιτική μας.

Άποβλέπομε επίσης στην ίδρυση έμπορικών συνεταιριστικών μονάδων.

ε. Νέα προϊόντα, νέες καλλιέργειες, νέοι κλάδοι

Τέταρτος στόχος της νέας γεωργικής πολιτικής είναι ή ταχεία προσαρμογή της εκτάσεως και του είδους της παραγωγής μας προς τίς κοινοτικές και παγκόσμιες συνθήκες ζήτησεως και ή εκμετάλλευση των γεωγραφικών και κλιματολογικών συνθηκών της χώρας. Άπό την άποψη αυτή τό πρόγραμμα προβλέπει:

- συνέχιση και ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσεως των καλλιεργειών, προς την κατεύθυνση της παραγωγής των περισσότερο άποδοτικών και άνταποκρινομένων στη διεθνή ζήτηση προϊόντων της, για την όποία χαράχθηκε ήδη πρόγραμμα πενταετές, της μειώσεως του κόστους και της σταθερής, αύξήσεως του γεωργικού εισοδήματος,
- επέκταση παραγωγής ζωοτροφών,
- άνακατανομή της παραγωγής στο χρόνο, καθορισμός ζωνών παραγωγής και καλλιέργειας, ώστε νά έπιτευχθεϊ ή μεγίστη δυνατή πρώιμη και όψιμη παραγωγή των όπωροκηπευτικών και έτσι ή άπόλαυση ύψηλότερων τιμών,
- προώθηση νέων κλάδων, όπως της άνθοκομίας, της παραγωγής άρωματικών και φαρμακευτικών φυτών,
- ένταση των εργασιών συντάξεως του δασικού κτηματολογίου και χαρτογράφηση των δασών και σύσταση νέων δασικών βιομηχανιών για την άξιοποίηση του δασικού πλούτου,
- ανάπτυξη κατά προτεραιότητα της κτηνοτροφικής παραγωγής και της άλιείας, ιδιαίτερα της υπερέννιας και σε κλειστούς έλληνικούς κόλπους.

Γιά τό σκοπό αυτό, έχει προγραμματισθεϊ και θα λειτουργήσει ίχθυογεννητικός σταθμός θαλασσίων ειδών.

στ. Αναμόρφωση και επέκταση της μεταποιητικής βιομηχανίας

Πέμπτος βασικός άντικειμενικός σκοπός της ελληνικής γεωργικής πολιτικής είναι ή αναμόρφωση και ανάπτυξη **γεωργικής βιομηχανίας** μέ σκοπό την άπορόφηση της γεωργικής παραγωγής και την αύξηση της άξίας της έν λόγω μεταποιήσεως.

Στόν κλάδο των προσπαθειών αυτών τό πρόγραμμά μας προβλέπει την άξιοποίηση **νέων γεωργικών πόρων, νέων πρώτων ύλών, παραγωγή ζωοτροφών** άξιοποίηση άπορριμμάτων και δημιουργία **ένεργειας** για γενικότερες χρήσεις. Παραγωγή **ένεργειας** από εκμεταλλεύσιμους γεωργικούς πόρους, γεωργικά άπορρίματα, καλαμιές, φλοϋδες πορτοκαλιών κλπ.

Είναι επί πλέον αυτόνόητο ότι τό πρόγραμμα άποβλέπει στην άναδιοργάνωση των ύπαρχουσών γεωργικών βιομηχανιών, στην κατά τό δυνατόν άξιοποίησή τους, και στη διαμόρφωση μονάδων άρίστου μεγέθους μέ σκοπό τη βελτίωση του παραγωγικού κόστους.

ζ. Άρδεύσεις, ζωτικό πρόβλημα της γεωργίας

Έκτος στόχος στο πρόγραμμά μας είναι ή πλήρης και ταχεία εκμετάλλευση των ύδατικών πόρων της Χώρας, είσαγωγή νέων μεθόδων άρδεύσεως, ή έφαρμο-

γή συστημάτων αυτοχρηματοδότησεως για την εκτέλεση μικρών αρδευτικών έργων. Επιδίωξή μας είναι η επίτευξη ενός ετήσιου ρυθμού αύξησης των αρδευμένων εκτάσεων κατά 400.000 στρεμ., με τελικό στόχο οι αρδεύσιμες εκτάσεις να ανέβουν από 10 εκ. στρεμ. περίπου που είναι σήμερα στα 16-17 εκ. στρεμ. που είναι δυνατόν να καλυφθούν από τους υδάτινους πόρους της Χώρας. Έτσι το ύψος του γεωργικού εισοδήματος, από αυτό και μόνο τό λόγο θα αυξηθεί κατά 2¹/₂ φορές κατά ένα αρδευόμενο στρέμμα.

η. Υγεία πληθυσμού - Ποιότης τροφίμων

- Έβδομος στόχος, αλλά ίσης προτεραιότητας με τις λοιπές επιλογές, είναι:
- Η προστασία της υγείας του κοινού (ποιότητα τροφίμων, έλεγχος, φάρμακα).
 - Έλεγχος των τροφίμων γεωργοκτηνοτροφικής προελεύσεως επί νέας βάσεως.
 - Νέα πολιτική γεωργικών φαρμάκων (FOOD AND DRUG ADMINISTRATION).
 - Λελογισμένη χρήση των φυτοφαρμάκων.
 - Ενθάρρυνση της ελληνικής βιομηχανίας φυτοφαρμάκων.
 - Βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων.
 - Έλεγχος στη χρήση των ορμονών εν γένει.
 - Αντιμετώπιση της πολυφαρμακίας.
 - Σωστή ενημέρωση των παραγωγών και του πληθυσμού.
 - Οργανισμός τροφίμων και ποτών.

Τά θέματα αυτά που ως εκ της φύσεώς τους, σχετίζονται άμεσα με την υγεία μας, με την υγεία όλων μας, πρέπει να μελετηθούν σε βάθος και πλάτος, για να επιτύχουμε το επιθυμητό επίπεδο προστασίας μας, από την ανεπιθύμητη δράση των φυτοφαρμάκων, των ορμονών και άλλων ουσιών.

Η συσταθείσα ειδική επιτροπή, με τη συμμετοχή και παραγόντων εκτός του Υπουργείου, θα συνεχίσει το έργο της με αντικειμενικό σκοπό την υποβολή της εκθέσεως εντός του Αυγούστου.

θ. Ασφαλιστικές συνθήκες

Στά πλαίσιο της νέας πολιτικής είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να ολοκληρωθεί η ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής έναντι των κινδύνων καθώς και η ασφάλιση του γεωργικού κεφαλαίου.

Κατά τόν ίδιο τρόπο είναι ανάγκη να μελετηθεί και να εφαρμοσθεί σύστημα προληπτικής αντιμετώπισης κινδύνων (ανάδιάρθρωση καλλιεργειών, νέα μηχανικά μέσα προλήψεως).

Τέλος, είναι αναγκαίο να μελετηθεί το νέο σύστημα ασφάλισης των παραγωγών για τους κινδύνους ζωής, ατυχημάτων, γήρατος, κλπ.

ι. Ενημέρωση — Γεωργικές εφαρμογές — Εκπαίδευση αγροτών

Αποδίδομε καίρια σημασία στα εξής:

- Ενημέρωση των αγροτών και εκπαίδευσή τους, ώστε να γίνουν ενσυνείδητα υποκείμενα της πολιτικής και να βοηθούν αποτελεσματικά.
- Μελέτη όλων των θεσμών ενημερώσεως, πρόταση άλλων (Βουλή αγροτών, τηλεοπτικές εκπομπές, φυλλάδια, περιοδικά κλπ.).
- Σχολεία, κέντρα, εργαστήρια, νέες μορφές επαφών με αγρότες.
- Υπεύθυνη ενημέρωση και πληροφόρηση στο εσωτερικό για την αύξηση της καταναλώσεως των γεωργικών προϊόντων.

ια. Προσανατολισμός Γεωργικών Έρευνών — Διατήρηση χλωρίδας και πανίδας

Επιβάλλεται ο προσανατολισμός των γεωργικών ερευνών προς τις νέες συνθήκες στη διαμόρφωση ελληνικής τεχνολογίας:

- Μεγιστοποίηση της απόδοσεως των συντελεστών της παραγωγής.
- Έρευνα για την στάθμηση άρδευση και ύγρη λίπανση των καλλιεργειών στη Χώρα μας.
- Μείωση των εισροών εν γένει στη γεωργία. Κόστος παραγωγής - πωλήσεως.
- Έκμετάλλευση των πρώτων υλών και των Έθνικων εισροών.
- Νέες μέθοδοι καταπολεμήσεως έχθρων και ασθενειών των καλλιεργειών.
- Νέα μηχανικά μέσα συλλογής γεωργ. προϊόντων.
- Νέες ποικιλίες καλύτερης ποιότητας προϊόντων και μεγαλύτερων αποδόσεων.
- Έλληνική τεχνολογία.
- Η διατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας της Χώρας μας και του φυσικού περιβάλλοντος και η προστασία τους, αποτελεί έθνική ανάγκη και καθήκον όλων μας. Αυτά είναι συνδεδεμένα με την ύπαρξή μας ως ανθρώπων και ως Έλλήνων, δέν επιδέχονται όλιγωρία ή υποχώρηση.
- Τά τόσο σημαντικά αυτά θέματα θα τα μελετήσει σε βάθος και πλάτος η Ομάδα Έργασίας που συστήθηκε ήδη με απόφασή μου.

ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παραθέτω πιο κάτω τις αναγκαίες, για την προπαρασκευή του συστηματικού προγράμματος, ομάδες εργασίας και τα αντίστοιχα θέματα μελέτης. Οι ομάδες συγκροτούνται από συνεργάτες του Υπουργείου (Κεντρικών, Περιφερειακών και Αυτονόμων Υπηρεσιών). Θα εμπλουτίζονται όμως κάθε φορά με ειδικούς και εκπροσώπους άλλων συνυπευθύνων Υπουργείων.

1. Νέα Στρατηγική

Σύγχρονη τεχνολογία και επενδύσεις στη γεωργία. Διεθνείς τεχνολογικές εξελίξεις. Ορθολογική χρήση συντελεστών. Έκσυγχρονισμός επενδεδυμένου κεφαλαίου. Οικονομία εισροών. Έλληνική Τεχνολογία.

Στήν ομάδα αυτή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου στο Υπουργείο: Σινόπουλος Παύλος Μηχαν. και οι Γεωπόνοι Καφφετζάκης Νικ., Χρηστίδης Χρ., Ψαρρός Νικ., Μπαρώνος Σταμ., Γεωργουσόπουλος Χρ.

2. Όργανισμός Υπουργείου Γεωργίας

Έχει συσταθεί επιτροπή με την 225501/17.5.80 απόφασή μου.

Η επιτροπή αυτή συγκροτείται από τους συνεργάτες μου στο Υπουργείο κ.κ. Υφυπουργούς, Γεν. Γραμματέα, Γενικούς Διευθυντές και Αναπλ. Γεν. Δ/ντές.

3. Έμπορία γεωργικών προϊόντων

Έργα υποδομής - Τοπικές Αγορές. Νέες οδοί μεταφοράς - Αεροπορική. Νέες πύλες, νέες χώρες. Προβολή — Ανταγωνισμός. Εταιρίες Έξαγωγών — Παραγγελιών. Πιστωτικά μέτρα. Προβολή στο έσωτερικό και έξωτερικό.

Στήν ομάδα αυτή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου στο Υπουργείο Γεωπόνων Παπασαραντόπουλος Άγαθ., Κοῦτρος Γεωργ., Παναγιώτου Σταῦρος και Εὐθυμίου Άλεξ.

4. Φορείς, θεσμοί, μηχανισμοί

Συνεταιρισμοί. Νέοι τρόποι και μέλη. Λοιποί Όργανισμοί. Θέση και εποπτεία ΑΣΟ, ΚΣΟΣ, Όργαν. Καπνοῦ, ΣΥΚΙΚΗΣ κλπ. και αναδιοργάνωσή τους. Λιπάσματα, φάρμακα. Όμαδικές δραστηριότητες. Κίνητρα. Όργανισμοί γάλακτος. Λοιπές εταιρίες εξαγωγών - διαχειρίσεως γῆς.

Η ομάδα αυτή συγκροτείται από τους συνεργάτες μου: Κρομμύδα Λεωνίδα, Περιστέρη Στυλ., Μαραμαθᾶ Χριστόφορο.

5. Αναδιάρθρωση Καλλιεργειών

Τό ανακοινωθέν πρόγραμμα. Κίνητρα. Ποσότητες, ποικιλίες, είδη, κλάδοι, χρόνος. Κτηνοτροφία, αλιεία, άνθοκομία, άρωματικά και φαρμακευτικά φυτά. Ζωοτροφές. Ενέργεια.

Στήν ομάδα αυτή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου στο Υπουργείο: Γεωπόνοι Παναγοπούλου - Άργυράκη Σοφία, Δασκαλάκης Γεώργ., Άνδρίτσος Γεώργιος, Ξενοφός Ιωάννης, Πλιακοστάθης Χρήστος.

6. Έγγειος Ίδιοκτησία

Μέγεθος, Κατάτμηση. Προστασία. Μέσα έκμεταλλεύσεως. Οικονομικά - Θεσμικά. Εταιρίες διαχειρίσεως ιδιοκτησίας. Τράπεζα Χρησιδανείων μηχανημάτων. Έξω-γεωργικές χρήσεις τῆς γῆς. Συνένωση έκμεταλλεύσεων. Όμαδικές δραστηριότητες.

Η ομάδα αυτή συγκροτείται από τους συνεργάτες μου στο Υπουργείο Περιστερή Στυλιανό, Κρομμύδα Λεων., Λύκουρα Έλένη, Χρηστίδη Χρήστο.

7. Κόστος παραγωγής

Ποσότητες εισροών. Είδος εισροών. Διαρθρωτικές δυσχέρειες. Τιμές. Τιμές φαρμάκων και λιπασμάτων. Τεχνολογία. Χρηματοδοτικά μεγέθη - Όρθός συνδυασμός συντελεστών. Επιβαρύνσεις.

Στήν ομάδα αυτή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου στο Υπουργείο Γεωπόνων: Μιχαλοῦτσος Ιωάννης, Γάζελας Έμμανουήλ, Τσάμης Νικόλαος, Άνδρεάκος Ιωάννης και ο Οικονομολόγος Χρήστος Κων/νος.

8. Κόστος παραγωγής κατά προϊόν

Συνεστήθη Επιτροπή με την 349745/5136/1.8.80 απόφασή μου. Υποβολή πορισμάτων μέχρι τέλος Αύγουστου.

Η επιτροπή αυτή συγκροτείται από τους καθηγητές κ.κ. Άθανασάτο Δημ., Κίτσοπανίδη Γ., Ιγνατιάδη Άριστ., τους συνεργάτες μου Χλίχλια Άγγ., Γαλάνη Νικ., Ζιώγα Χρ., Γάζελα Έμμ., Σκανδάλη Βασίλειο και από εκπροσώπους του Υπουργείου Έμπορίου, ΚΕΠΕ και ΠΑΣΕΓΕΣ.

9. Κόστος πωλήσεως

Τοπικές αγορές. Υποδομή. Φορείς - μεσάζοντες. Κόστος έμπορίας. Λιανεμπόριο. Λαχαναγορές κλπ.

Συνεστήθη επιτροπή με την 273546/4130/8.5.81 απόφαση.

Στήν επιτροπή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου Σπανός Γεώργ., Γακίόπουλος Έρακλής, Μαραμαθᾶς Χρήστ., Χριστούλας Κων/νος, Εὐθυμίου Άλεξ. Εκπρόσωποι του Υπουργείου Έμπορίου, ΟΚΛΑ, ΑΤΕ και ΠΑΣΕΓΕΣ.

10. Προϋπολογισμός — Δαπάνες

Νέοι Πόροι. Οικονομίες. ΥΔΑΓΕΠ — Ταμείο Γ.Κ. και Δασών — Παραγωγικότητα. Λογαριασμός Καταναλωτικών αγαθών. Δαπάνες επενδύσεων. Αυτόχρηματοδοτήσεις - Αναλήψεις έργων από Τράπεζες κλπ. Έθνικές επιδοτήσεις.

Η ομάδα αυτή συγκροτείται από τους συνεργάτες μου: Πετρακόπουλο Ηλία, Λαμπίρη Δημ., Σβαρνιδᾶ Γεώργ.

11. Μεταποιητικές βιομηχανίες

Κόστος - Έξυγίανση. Συνένωση σε μεγαλύτερες μονάδες. Βιομηχανίες λιπασμάτων. Νέες Βιομηχανίες. Υπολείμματα - Νέες ὕλες - Ενέργεια.

Στήν ομάδα αυτή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου στο Υπουργείο Γεωπόνων Στεφανάκης Μιχαήλ, Βελεμῆς Δημ., Τζώρτζης Γεώργ. και ο Μηχανολόγος - Ηλεκτρολόγος Καρατζᾶς Έρρικ.

12. Πολιτική φυτοφαρμάκων — Δημόσια Ύγεια

Ύπόβλητα — Πυρκαϊές. Πολυφαρμακία. Προώθηση ελληνικών βιομηχανιών. Λελογισμένη χρήση φαρμάκων - Μέσα. Προστασία της υγείας. Όρμόνες - Φάρμακα. Οργανισμός Τροφίμων - Φαρμάκων.

Γιά τόν τελευταίο έχει ήδη συσταθεί επιτροπή μέ συμμετοχή καί φορέων εκτός τοῦ Ὑπουργείου.

Ἡ ὁμάδα αὐτή συγκροτεῖται ἀπό τοὺς συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο Κτηνίατρο Γεωργιάδης Ἀλεξ., καί Γεωπόνους Ἀναλυτῆ Σπυρ., Καπερώνη Ἰωάννη, Ἀντωνάκου Μαρία, Ράπτη Σταῦρο.

13. Ὑδατικό δυναμικό — ἄρδεύσεις

Ύπόγεια ὕδατα. Καθορισμός ἁρμοδιοτήτων στά θέματα τῆς ὑδατικῆς οἰκονομίας. Συστήματα ἄρδευσεως - λιπάνσεως. Μικρά ἄρδευτικά ὁμαδικά ἔργα. Μελέτη τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως τοῦ ἀποληψίμου ὕδατος γιά τή διαπίστωση τῆς ὑποεκμεταλλεύσεως ἢ ὑπεραντλήσεως καί τῶν δυνατοτήτων θεραπείας του καί ὀρθολογικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν πηγῶν. Μελέτη ἐφαρμογῆς ἐτήσιων προγραμμάτων ἐλέγχου ποιότητος τῶν βασικῶν ὑδατικῶν πόρων (ποταμοί - λίμνες) καί ἐποχικῶν προγραμμάτων γιά τά ἄρδευτικά ἔργα. Μελέτη καθορισμοῦ προτεραιοτήτων καί ἁρμοδιοτήτων στά θέματα τῆς ὑδατικῆς οἰκονομίας, μεταξύ τῶν διαφόρων φορέων. Μελέτη καθορισμοῦ γενικῶν προδιαγραφῶν ποιότητος ἐπιφανειακῶν καί ὑπογείων ὑδάτων καί ὕδρων διαθέσεως λυμάτων καί ἀποβλήτων ἐντός αὐτῶν, καθώς καί ἐπίσημανση τῶν πηγῶν ρυπάνσεως τῶν ἄρδευτικῶν ὑδάτων. Μελέτη μεθόδων ἀντιδιαβρωτικῶν καί στερεώσεως ἀσταθῶν ἑδαφῶν.

Στήν ὁμάδα αὐτή συμμετέχουν οἱ συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο: Ζάραγκας Θ., Παπαδόπουλος Ἀριστ., Ἀθανασιάδης Σάββας, Βαντέλλας Ἀνθ., Βαλασσόπουλος Δημ., Καμπουρίδου Ἐλισάβετ.

14. Πρόγραμμα γεωργικῶν ἐρευνῶν

Πενταετές πρόγραμμα προσαρμοσμένο στίς ἀπαιτήσεις γιά:

ἐλληνική τεχνολογία, ἐκσυγχρονισμό τῆς τεχνολογίας, ἐξοικονόμηση εἰσροῶν, μηχανικά μέσα συλλογῆς, ἀντικατάσταση καλλιεργειῶν, μέθοδοι - ποικιλίες.

Ἡ ὁμάδα αὐτή συγκροτεῖται ἀπό τοὺς συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο Γεωπόνους: Χλίχλια Ἀγγελό, Ζάραγκο Θεόδ., Ἀπέσσο Ἰωάννη, Ἀναλυτῆ Σπύρο, Μικρό Λουκά, Παπανικολάου Δ., Φωτόπουλο Χρ.

15. Χλωρίδα καί πανίδα

Ὑπάρχει ἐπιτροπή συσταθεῖσα μέ τήν ὑπ' ἀριθ. 171653/535/5.6.80 ἀπόφασή μου.

Στήν ἐπιτροπή αὐτή συμμετέχουν οἱ καθηγητές κ.κ. Κιόρτης Βασίλ., Ἀναγνωστίδης Κων/νος, καί οἱ συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο Χλίχλιας Ἀγγελος,

Ἀναγνώστου Γεώργιος, Ἀναλυτῆς Σπυρ., Κωστακόπουλος Δημ., Παπασευγγέλου Εὐάγγ. Μαυρομμάτης Γ., Ξενόπουλος Σωτήριος.

16. Δασική Πολιτική

Εἰδικά προγράμματα μέ Εὐρωπ. Τράπεζα καί Διεθνή Τράπεζα. Δασικές βιομηχανίες. Ἀναδασώσεις. Δασική νομοθεσία. Ἀναμορφώσεις.

Ἡ ὁμάδα αὐτή συγκροτεῖται ἀπό τοὺς συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο Δασολόγους Κακκινίδη Γρηγ., Ρουσόδημο Γεώργ. Γραμματικόπουλο Γεώργ., Τζιουβάρα Θωμά.

17. Ἀλιευτικοί πόροι

Ἀνάπτυξη ἰχθυοκαλλιέργειας. Μηχανικός ἐξοπλισμός. Ὑπερπόντια ἀλιεία. Κλειστές θάλασσες. Τεχνητές λίμνες.

Στήν ὁμάδα αὐτή συμμετέχουν οἱ συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο Ἰχθυολογοί: Κοτσόλιος Μιχαήλ, Πολυδώρου Ἐλ., Μουντούρη Ἐλένη, καί Διοικητικός Περιστερή Ἐλλη.

18. Οἰκονομία στή διαχείριση μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ

Σχέση ΥΕΒ - Δασικῶν Ὑπηρεσιῶν. Ὑπουργεῖο Δημοσίων Ἔργων. Κοινός φορέας.

Ἡ ὁμάδα αὐτή συγκροτεῖται ἀπό τοὺς συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο Κρατιῶ Σωτήριο, Κωνσταντινίδη Ἀναστ., Κατενίδη Κων/νο, Σπαθῆ Δημ., Νικολόπουλο Ἀλεξ.

19. Μελέτη μέτρων Περιφ. Ἀναπτύξεως

Νέα Πολιτική ὑπαίθρου. Οἰκισμοί — Ἐγκαταστάσεις

Ἀγροτικός τουρισμός. Περαιτέρω ἀνάπτυξη. Μέτρα - μέσα. Ὅρεινές - μειονεκτικές. Στεγαστικά δάνεια. Εἰδικός Ὄργανισμός. Προγράμματα διατοπικῶν ἔργων. Οἱ περιφερειακές ὑπηρεσίες καί οἱ συνεταιρισμοί, ὡς φορεῖς πολιτιστικῶν καί ἐκπαιδευτικῶν ἐκδηλώσεων. Νέοι τύποι οἰκισμῶν. Νέες μορφές ἀγροτικῶν ἐγκαταστάσεων. Φάρμες, κλπ.

Στήν ὁμάδα αὐτή συμμετέχουν οἱ συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο: Γεωπόνοι Ζούκατος Πλάτων, Ἀνέστης Θ., Λυμπερόπουλος Παν., Ζάπρης Ἀπόστολος καί ὁ Ἀρχιτέκτων Κουρῆς Σπύρ.

20. Ἀπλοποίηση διαδικασιῶν

Ἀντιγραφειοκρατικά μέτρα. Ἀντιεγγραφειοκρατικά μέτρα. Ἐπιταχύνσεις καταβολῶν ἐνισχύσεων στοὺς ἀγρότες. Λογιστικές ἀπλουστεύσεις. Δικαιολογητικά.

Ἡ ὁμάδα αὐτή συγκροτεῖται ἀπό τοὺς συνεργάτες μου στό Ὑπουργεῖο Πατρί-

κο Κων/νο, Σπύρου Νικόλαο, Κάβουρα Εύαγγ., Μαυρόπουλο Σπύρ., Νίτσιο Βασίλ., Ζόμπολα Σωτήριο.

21. Ασφαλιστικά θέματα

Προληπτική προστασία κατά ζημιών. Ασφάλιση παραγωγής κατά όλων των κινδύνων. Ασφάλιση κεφαλαίου. Συστήματα συνταξιοδότησεως και ασφαλίσεως ασθενείας αναπηρίας. Πόροι. Ισχύοντα στο εξωτερικό.

Στήν ομάδα αυτή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου στο Υπουργείο: Μαραμαθής Χριστ., Άλβανός Νικόλαος, Λαδουκάκη Βασιλική, Μίσης Κυρ. και η εκπρόσωπος του ΟΓΑ Ρηγοπούλου Άφροδίτη.

22. Μελέτη έκκρεμούντων έγχειοβελτιωτικών — αναδασμών με σκοπό την ταχεία περάτωση

Η ομάδα αυτή συγκροτείται από τους συνεργάτες μου: Λύκουρα Έλένη, και Γεωπόνους Χριστοφορίδη Χριστόφορο, Πιττή Αντώνιο, Παπακωνσταντίνου Διονύσιο.

23. Προβολή γεωργικών προϊόντων. Νέα συστήματα ενημερώσεως

Έκπαίδευση πληθυσμού. Βραβεία. Περιοδικό. Έκπομπές. Σταθμός γεωργικός. Στήν ομάδα αυτή συμμετέχουν οι συνεργάτες μου στο Υπουργείο: Γεωπόνοι Γαλανός Άλέξανδρος, Βρογκιστινός Δημ., Γκιώσης Γεώργιος, Δημακόπουλος Παναγ., Μουζακίτης Βασίλειος.

Άθήνα 8 Ιουλίου 1981

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς

Άθ. Κανελλόπουλος

Υπουργός Γεωργίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	σελίδα
1. Εισαγωγικά	1
2. Οι συντελεσθείσες αλλαγές	1
3. Γενικές σκέψεις για το νέο Προγραμματισμό	4
4. Νέα στρατηγική	5
5. Νέοι μηχανισμοί, φορείς, θεσμοί	7
α. Αναδιοργάνωση Υπουργείου Γεωργίας	7
β. Νέοι Φορείς	8
γ. Νέοι Θεσμοί	9
6. Αναδιάρθρωση και Αναμόρφωση Προϋπολογισμών	10
7. Ανακατάταξη προτεραιοτήτων πολιτικών επιλογών στη γεωργική πολιτική	11
α. Γενικά. Άμεση περάτωση έκκρεμούντων έργων	11
β. Νέα δομή στην ύπαιθρο	11
γ. Κόστος παραγωγής και πωλήσεως. Ψαλλίδα	12
δ. Έμπορία σε άνοιχτούς όριζοντες	13
ε. Νέα προϊόντα, νέες καλλιέργειες, νέοι κλάδοι	14
στ. Αναμόρφωση και επέκταση της μεταποιητικής βιομηχανίας	14
ζ. Άρδεύσεις, ζωτικό πρόβλημα της γεωργίας	15
η. Υγεία πληθυσμού — ποιότητα τροφίμων	15
θ. Ασφαλιστικές συνθήκες	16
ι. Ενημέρωση — Γεωργ. Έφαρμογές — Εκπαίδευση αγροτών	16
ια. Προσανατολισμός Γεωργικών Έρευνών	16
8. Όμάδες Έργασίας	17

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- A. Κεντρική Υπηρεσία
1. Γραφεία κ.κ. Υπουργού, Υφυπουργών και Γενικού Γραμματέα
 2. Γενικές Δ/σεις, Υπηρεσίες, Γενικές Επιθ/σεις, Δ/σεις, Τμήματα και Άνεξάρτητα Γραφεία.
- B. Περιφερειακές Διονομαρχιακές Υπηρεσίες
1. Περιφερειακές Υπηρεσίες Γεωργίας
 2. Περιφερειακές Δ/σεις Έγγειων Βελτιώσεων

3. 'Επιθεωρήσεις Δασών
 4. 'Επιθεωρήσεις Κτηνιατρικῆς
 5. 'Επιθεωρήσεις Τοπογραφικῆς
 6. 'Επιθεωρήσεις Οἰκονομικῆς
 7. 'Εποπτεῖες καὶ Τομεῖς 'Εγγείων Βελτιώσεων
 8. Τμήματα Μεταβιβάσεως Πιστώσεων καὶ 'Εκκαθαρίσεως Δαπανῶν
 9. Σταθμοὶ Φυτοϋγειονομικοῦ 'Ελέγχου
 10. Πρακτικά Γεωργικά Σχολεῖα
 11. Κέντρα Γενετικῆς Βελτιώσεως Ζώων
 12. Περιφερειακά 'Εργαστήρια Ποιοτικοῦ 'Ελέγχου
- Γ. Γενικὲς Περιφερειακὲς 'Υπηρεσίαις
1. Κέντρα Γεωργικῆς 'Ερευνας
 2. 'Ιδρύματα καὶ Σταθμοὶ Γεωργικῆς 'Ερευνας
 3. Κέντρα 'Υλικοῦ Προστασίας Φυτῶν
 4. Σταθμὸς 'Ελέγχου Σπόρων
 5. Σταθμὸς 'Ελέγχου καὶ Τυποποιήσεως Δημητριακῶν
 6. Σταθμὸς Καθάρσεως Φυτῶν 'Ασπροπύργου 'Αττικῆς
 7. 'Εργαστήριον 'Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφῶν
 8. Δ/ση 'Επιμελητείας Μηχανικοῦ 'Εξοπλισμοῦ
 9. 'Ιδρύματα Δασικῶν 'Ερευνῶν
 10. Σταθμοὺς Δασικῶν 'Ερευνῶν
 11. Κεντρικὴ 'Αποθήκη 'Υλικοῦ καὶ Συνεργεῖο 'Ελέγχου καὶ Συντηρήσεως Μ.Ε.
 12. 'Ιδρύματα Κτηνιατρικῆς 'Ερευνας
 13. 'Αποθήκη Κτηνιατρικῶν 'Εφοδίων
 14. 'Εργαστήριον 'Ελέγχου Κτηνιατρικῆς Χρήσεως Φαρμάκων καὶ Βιολογικῶν Προϊόντων.
- Δ. 'Υπηρεσίαις Νομαρχιακοῦ 'Επιπέδου
1. Δ/νσεις Γεωργίας
 2. Δ/νσεις Δασῶν
 3. Δ/νσεις Κτηνιατρικῆς
 4. Δ/νσεις 'Αναδασώσεων
 5. Νομοκτηνιατρεῖα
 6. Δασαρχεῖα
 7. 'Εποπτεῖες 'Αλιείας
 8. 'Ιχθυογεννητικοὶ Σταθμοὶ
 9. Τμήματα 'Ελέγχου Τροφίμων
 10. Σχολὴ 'Επαγγελματῶν Κρέατος
 11. Σταθμοὶ 'Υγειονομικοῦ Κτηνιατρικοῦ 'Ελέγχου
 12. 'Αγροτικά Κτηνιατρεῖα.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε. ΤΗΛ.: 9217513